

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

Yaşlılık İzleri

Prof. Dr. phil. habil. İsmail Tufan

20.yüzyılın başlarında gelişmiş endüstri ülkelerinin nüfuslarında dikkate değer bir olay başladı. Nüfusun tipik yapısı değişmeye başlamış, dönemin siyasi ve ilmi aktörleri nüfusun değişimini farklı şekilde değerlendirmiştir. Günümüzün politik ve bilimsel aktörleri nüfus değişimlerini aynı kaygı ve umut ile değerlendirmektedirler. Gelişmiş endüstri ülkelerinde başlayan nüfus değişimi bugün Türkiye’de benzer şekilde devam ediyor. Bunun, dikkatli bakıldığında henüz 1920’lerde aslında başladığını görüyoruz. O dönemin Türkiye’sinin sorunları başkaydı. Gençler savaşlarda kaybedilmiş, halk yorgun düşmüştü. Altı asırlık Osmanlı İmparatorluğu’ndan geriye kala kala Anadolu kalmıştı. Düşmanlarımız bunu bile Türklere çok görüyor, içten ve dıştan bizi parçalamak için ellerinden gelenin fazlasını yapmaya büyük önem veriyorlardı.

21.yüzyılın Türkiye’si cumhuriyet ilkelerini özümsemiş halkıyla yeni kaygı ve umutlara doğru yol alıyor. Düşmanları yine iş başında: İçten ve dıştan saldırılarıyla ülkemizi parçalamak için uğraşıyorlar. Düşmanlarımızın bizi “parçalama araçları” da bugün değişti. Ancak Türkiye gibi güçlü bir ülkeyi bölmek, ayırıştırmak, parçalamak, kolay bir şey değil. Kurutuluş Savaşı’nda olduğu gibi bugün de halkımız, genci ve yaşlısı ile düşmana tek yürek ve tek yumruktur. Fakat çağımızın koşullarında nüfusun yaşa bağlı yapısı, toplumumuzun geleceğini belirleyecek şekilde gelişmeye devam ediyor.

Son yıllarda ülkemizin savaş teknolojisinde önemli ilerlemeler kaydetmesi, İHA ve SİHA gibi savaşın kaderini tayin eden modern silahlarıyla düşmanlarının bile takdirini alması ve aynı anda onların bizi parçalama faaliyetlerinde kaldıkları yerden devam etmelerine yol açan gelişmelerin yanı sıra “yaşlanan toplum” olduğumuzu gözden kaçırmamalıyız. Teknolojik ilerlememizi sivil alanlara daha etkin bir şekilde yaymalıyız. Sadece internet, bankamatik veya otomobil sanayii gibi alanları kastetmiyorum. Yaşlı toplumumuzun yaşlanan ve yaşlı bireylerinin yararlanacağı teknik ve teknolojik ilerlemeyi tasavvur ediyorum. Ancak her şeyden önce yaşlılığın bedensel ve ruhsal sağlık ile sosyal sorunlar açısından ele alınması gerektiğinin altını çizmek zorundayız.

Özellikle yaşlılar arasında hızla artmaya devam kronik hastalıklar ve bakıma muhtaçlık sorunu, çözümsüz sorunlarımız arasındadır. Hastanelerimizi ileri tıbbi teknoloji ile donatmak, daha çok modern teçhizatlı hastaneyi halkımızın hizmetine sunmak çok önemlidir ve bu alanda attığımız adımlar takdire şayandır. Ama yaşlılığın toplumsal ve psikolojik boyutlarını daha fazla dikkate almak zorundayız. Yaşlıların hastalıklarını tedavi etmek kadar

Akdeniz Üniversitesi
Dumlupınar Bulvarı
07058 Kampus
Antalya/TÜRKİYE

Akdeniz Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi
Gerontoloji Bölümü

hastalanmamalarını sağlamak, huzurevleri açmak kadar yaşlıların kendi evinde yaşamasını sağlamak, yaşlılara sosyal yardım yapmak kadar yaşlıları sosyal yardımlardan bağımsız kılmak, yaşlılara saygı göstermek kadar yaşlılara toplumda saygın bir konum yaratmak; bunların “modern teknoloji” ile ilişkisi az, ama sosyallik ile ilişkisi çok fazla konular olduklarını görmek ve kabullenmek zorundayız.

Yaşlılıkta psiko-sosyal sorunlara getirilecek çözümlerde sağlık hizmetleri, bakım hizmetleri, ikamet koşulları, evde ve sokaktaki kaza riskleri, beslenme sorunları, yaşlılıkta sağlığı koruyan önlemler ve palyatif bakım gibi konuları masaya yatırmalıyız. Bunlara interdisipliner çözümler üretmeliyiz. Bunların yanı sıra yaşlılığı hastalık, bakıma muhtaçlık ve verimsizlik gibi kapitalist toplumun kavramlarının arasına sıkıştırıp, yaşlıların topluma katılımını bilerek veya bilmeden engelleyen girişimlerden vazgeçmeliyiz. Bunları başaran Türkiye, yaşlanan toplumu ile bir kere çevresindeki yaşlanan toplumlarıyla diğer ülkelere umut kaynağı olabilir. Tıpkı Kurtuluş Savaşı ile diğer mazlum ülkelere örnek olduğu gibi!

Ülkemizin politik arenasında bugün ittifaklar ve hareketler birbiriyle gladyatörler gibi çatışıyor. Dışarıdan bakıldığında Cumhur İttifakı, Millet İttifakı, Memleket Hareketi; bütünlüğün değil, parçalanmanın ibareleri olarak görünüyorlar. Bazılarına göre umut, bana göre kaygı kaynakları olarak görünüyorlar. İstisnasız her akşam televizyon kanallarında birbirine saldıran, bağırıp çağıran, bel altı vuruşlar, kendini kaybedip ağzından tükürükler saçarak konuşanlar, yaşlıları ve yaşlanan toplumu bir kere olsun dile getirmediler. Ama gırtlakları yırtılırcasına bağırınların da artık yüzlerindeki kırışıkların izleri ekranda görülmeye başladı.